af Husholderske, Selskabsdame, Guvernante o. lign., som oftest indtog en Askepots Stilling i Huset, midt imellem Familien og Tyendet. Mange Pligter, men faa Rettigheder havde disse Væsener. Hun meddelte, ved hvilke praktiske Midler denne — man kunde gærne kalde den — Fagforening virkede. Den havde sit Sæde i Leipzig, men havde 18 Agenturer og 80 Filialer med i alt 1709 Medlemmer. Derefter talte Frk. *Castner* (Berlin) om sin Havebrugsskole. — Denne Dag sluttede med et Foredrag af Frk. *Aug. Schmidt* om Kvindesagens sociale Betydning. Kun livskraftige Ideer — sagde hun — lader sig virkeliggøre. For at være livskraftige maa Ideerne i vor Tid have en social Signatur. Hindringerne for Kvindens Deltagelse i det sociale Arbejde var især tre. Talen om hendes „naturlige Kald" kyste mange tilbage. Frygt for at træde offenlig frem var den anden Hovedhindring. Den tredie laa i hendes Mangel paa „Schulung". Man forsømte i rette Tid at bibringe Barnet Begreb om Arbejdets Værdi. Derfor kunde Kvindearbejde endnu agtes saa ringe. „Arbejdskraftens Rigdom er ogsaa Nationalrigdom".

Den 3. Oktober hørte jeg et dygtigt Foredrag af Frk. *v. Braunmühl* (München) om Kvindernes Erhverv ved Kunstindustri. (Salen var fyldt til sidste Plads, da man ventede Kejserinde Friedrich). Taleren mente, at Kvinderne egnede sig især til Textilbranchen, Keramiken, Juvel- og Halvædelmetalarbejderne, til Træskæreri og finere Papeteri. Formanden (Frk. *A. Schmidt*) gjorde opmærksom paa, at paa Kvindeudstillingen i København fandtes endog kvindeligt Snedker- og Smedearbejde, og hun anbefalede Afholdelsen af en lignende Udstilling i Frankfurt. Hun gav derpaa Ordet til Frk. *Lina Langerhanss* (Berlin), der talte om den udmærkede Fordannelse, som gives den prøjsiske Overlærerinde, hvorved hun kommer til at indtage en fremragende og betydningsfuld Stilling. Det maatte komme til Oprettelsen af Statsanstalter til Uddannelse af Lærerinder, og disse Anstalter maa være et Slags Universitet. Frk. Dr. *Käthe Windscheid* (Leipzig) berørte et dermed beslægtet Æmne: Gymnasieundervisning for unge Piger som Forberedelse til Universitetsstudier. Kvindelige Gymnasier findes i Karlsruhe og Leipzig. Særlige kvindelige Universiteter behøvedes ikke. Fru *Betty Naue* (München) aflagde Beretning om det i München 1888 grundede „Arbeiterinnenheim", og endelig kom man til Mødets „Himmerigsmundfuld", Frk. *Helene Lamges* Foredrag om ny Synspunkter i Kvindebevægelsen.*) Denne begyndte som et Brødspørgsmaal. For saa vidt skulde den kun

*) Frk. H. Lange udgiver et Tidsskrift „Die Frau". I et af dette Aars Hæfter har hun skrevet en Afhandling med samme Titel. Dr. Høffding (København) er Medarbejder af dette Tidsskrift.